

**Analiza
vanjskotrgovinske
razmjene
Bosne i Hercegovine**

**I-VI
2018**

SADRŽAJ

1.	ROBNA RAZMJENA BOSNE I HERCEGOVINE.....	4
2.	STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO ROBAMA.....	6
2.1	ROBNA RAZMJENA POLJOPRIVREDNIH I INDUSTRIJSKIH PROIZVODA	11
3.	ROBNA RAZMJENA SA NAJZNAČAJNIJIM PARTNERIMA	12
4.	STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO REGIONIMA	16
5.	ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EVROPSKE UNIJE	17
5.1	ROBNA RAZMJENA SA EU PO TB	18
5.2	ROBNA RAZMJENA SA HRVATSKOM	20
6.	ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA CEFTA-E	22
6.1	ROBNA RAZMJENA PO ZEMLJAMA – POTPISNICAMA CEFTA-E.....	23
6.2	ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA CEFTA-E PO TARIFNIM BROJEVIMA (TB).....	24
6.3	ROBNA RAZMJENA SA SRBIJOM.....	26
7.	ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA EFTA-E	28
7.1	ROBNA RAZMJENA PO ZEMLJAMA – POTPISNICAMA EFTA-E	28
7.2	ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EFTA-E PO TARIFNIM BROJEVIMA (TB).....	30
8.	ROBNA RAZMJENA BIH SA TURSKOM	32
9.	ROBNA RAZMJENA BIH U SEKTORU POLJOPRIVREDE	34
	STATISTIČKI DODATAK	38
	PRILOG 1	39
	PRILOG 2	40
	PRILOG 3	41

UVODNE NAPOMENE

U ovom dokumentu su prezentovane detaljne informacije o robnoj razmjeni BiH za period I-VI 2018. godinu.

- *Ukupna robna razmjena Bosne i Hercegovine u periodu I-VI 2018. godine iznosila je 15,17 milijardi KM. Vrijednost izvezene robe bila je 5,83 milijarde KM, a vrijednost uvezene robe iznosila je 9,34 milijarde KM, te je zabilježen vanjskotrgovinski deficit od 3,50 milijardi KM. Trgovinski deficit bilježi rast od 2% u odnosu na isti period prethodne godine.*
- *Glavne karakteristike vanjskotrgovinske robne razmjene u periodu I-VI 2018. godine bile su povećanje ukupne vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine (10%), rast izvoza (12%), rasta uvoza (8%), te rast stope pokrivenosti uvoza izvozom za 2%.*
- *Evropska unija je i dalje naš glavni vanjskotrgovinski partner, tako da u ukupnom obimu robne razmjene EU učestvuje sa 65%, zatim zemlje potpisnice Sporazuma „CEFTA-e 2006“ učestvuju sa 13%, dok ostale zemlje učestvuju sa 22%.*
- *Izvoz u EU ostvaruje učešće sa 73% u ukupnom bh izvozu, a uvoz iz zemalja EU učestvuje sa 60% u ukupnom bh uvozu. U periodu I-VI 2018. godine u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast ukupne robne razmjene sa EU (10%), rast izvoza u EU (13,5%), rast uvoza iz EU (7%), zatim rast stope pokrivenosti uvoza izvozom sa EU (4,4%), dok je kod trgovinskog deficita zabilježen pad (10%).*
- *Izvoz u zemlje CEFTA-e učestvuje sa 15,4% u ukupnom bh izvozu, a uvoz iz zemalja CEFTA-e učestvuje sa 12% u ukupnom bh uvozu. U periodu I-VI 2018. godine u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast ukupne robne razmjene sa CEFTA-om (7%), rast izvoza u CEFTA-u (10,8%), rast uvoza iz CEFTA-e (4,5%), zatim rast stope pokrivenosti uvoza izvozom sa CEFTA-om (5%), dok je kod trgovinskog deficita zabilježen pad (15,4%).*
- *Izvoz u ostale zemlje (zemlje koje ne pripadaju grupacijama EU i CEFTA-e) ostvaruje učešće od 11,2% u ukupnom bh izvozu, dok uvoz iz ostalih zemalja u ukupnom bh uvozu učestvuje sa 28%.*
- *Od glavnih trgovinskih partnera, najveću pokrivenost uvoza izvozom imamo sa: Austrijom od 145%, Slovenijom 113%, Hrvatskom 81%, Njemačkom 77%, Mađarskom 64%, Italijom 62%, Srbijom 57%, te sa Turskom 45%. Pored ovih zemalja, značajni trgovinski partneri BiH su SAD, Rusija i Kina, međutim pokrivenost uvoza izvozom sa tim zemljama je mala, pa tako sa SAD-om je 12%, Rusijom 9%, te sa Kinom 3%.*
- *Bosna i Hercegovina je u periodu I-VI 2018. godine najviše izvozila u: Njemačku (870,20 miliona KM), Hrvatsku (699,60 miliona KM), Italiju (669,24 miliona KM), Srbiju (567,48 miliona KM), Sloveniju (511,57 miliona KM), Austriju (485,76 miliona KM), Crnu Goru (192,57 miliona KM), te Tursku (191,32 miliona KM).*
- *U posmatranom periodu, Bosna i Hercegovina je naviše uvozila iz: Njemačke (1,12 milijardi KM), Italije (1,08 milijardi KM), Srbije (996,10 miliona KM), Hrvatske (865,56 miliona KM), Kine (631,26 miliona KM), Rusije (524,79 miliona KM), Slovenije (453,15 miliona KM), te Turske (425,39 miliona KM).*

1. ROBNA RAZMJENA BOSNE I HERCEGOVINE

Tabela 1. Uporedni pregled robne razmjene BiH

Mil.KM

OPIS	I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	Prosjek	Index 2018/2017
IZVOZ	4.196,12	4.384,32	4.514,09	5.210,86	5.834,01	4.827,88	111,96
UVOZ	7.633,81	7.652,05	7.722,29	8.634,43	9.336,49	8.195,81	108,13
OBIM	11.829,93	12.036,37	12.236,38	13.845,29	15.170,49	13.023,69	109,57
DEFICIT/SUFICIT	-3.437,69	-3.267,72	-3.208,21	-3.423,57	-3.502,48	-3.367,94	102,30
POKRIVENOST (%)	54,97	57,30	58,46	60,35	62,49	58,71	-

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

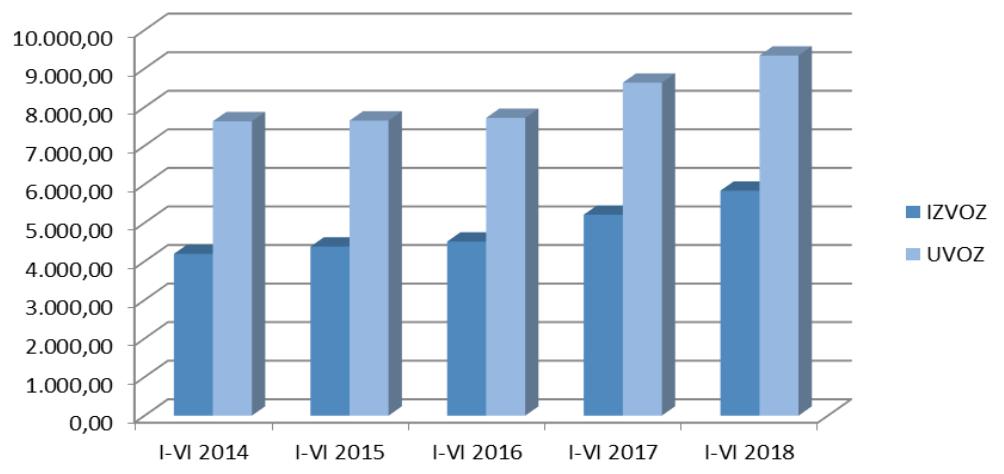
Ukupna robna razmjena Bosne i Hercegovine u periodu I-VI 2018. godine iznosila je 15,17 milijardi KM. Vrijednost izvezene robe bila je 5,83 milijarde KM, a vrijednost uvezene robe iznosila je 9,34 milijarde KM.

U periodu I-VI 2018. godine u odnosu na isti period prethodne godine, izvoz je rastao po većoj stopi od uvoza, što je dovelo da je pokrivenost uvoza izvozom povećana za 2%.

Vanjskotrgovinski deficit Bosne i Hercegovine je i dalje izuzetno visok i prema podacima za period I-VI 2018. godine njegova vrijednost iznosi 3,50 milijardi KM, što je za 2% više u odnosu na isti period prethodne godine. Iako je izvoz rastao po većoj stopi od uvoza, vrijednost uvezene robe je znatno veća od vrijednosti izvezene robe, zbog čega je zabilježen vanjskotrgovinski deficit.

Posmatrajući period od pet godina, ukupna robna razmjena Bosne i Hercegovina, izvoz, uvoz, te pokrivenost uvoza izvozom bilježe trend rasta.

Grafikon 1. Robna razmjena od I-VI 2014. do I-VI 2018. godine - mil.KM

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Na prethodno prikazanom grafikonu predstavljeno je kretanje izvoza i uvoza Bosne i Hercegovine u periodu od I-VI 2014. do I-VI 2018. godine.

2. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO ROBAMA

Tabela 2. - Pregled proizvoda sa najvećim izvozom po TB

RB	TB	OPIS	Vrijednost izvoza (mil. KM)					Učešće I-VI 2018	Index
			I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018		
1	9401	Sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402)	321,2	319,8	345,4	355,1	354,8	6,08%	100
2	2716	Električna energija	168,6	171,5	132,7	216,4	276,1	4,73%	128
3	7601	Aluminij u sirovim oblicima	168,2	180,8	120,9	166,6	207,4	3,55%	124
4	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi	114,1	126,0	148,6	165,9	182,0	3,12%	110
5	4407	Drvo obrađeno po dužini, debljine veće od 6 mm	139,3	142,7	164,9	167,7	169,3	2,90%	101
6	2704	Koks i polukoks od kamenog uglja, mrkog uglja ili treseta, aglomerirani ili ne; retortni ugaj	46,5	68,9	48,2	100,4	163,8	2,81%	163
7	8544	Izolirana žica, kablovi i ostali izolirani električni vodići	65,7	90,0	99,4	128,2	152,8	2,62%	119
8	6403	Obuća sa vanjskim đonovima od gume, plastične mase, kože	171,5	161,2	164,3	153,5	150,9	2,59%	98
9	6406	Dijelovi obuće; izmjenjivi ulošci za obuću, umeci za pete i slični proizvodi	73,4	86,6	99,8	108,8	142,5	2,44%	131
10	8708	Dijelovi i pribor motornih vozila iz tarifnih brojeva 8701 do 8705	126,4	126,2	129,6	120,7	136,5	2,34%	113
Ukupno (1-10)			1.395,0	1.473,6	1.453,8	1.683,4	1.936,1	33,19%	115
Ostalo			2.801,1	2.910,7	3.060,3	3.527,4	3.897,9	66,81%	111
UKUPNO			4.196,1	4.384,3	4.514,1	5.210,9	5.834,0	100,00%	112

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Proizvodi koji su se najviše izvozili u periodu I-VI 2018. godine su:

- sjedala (TB 9401) – 354,77 miliona KM, ↓0,1%;

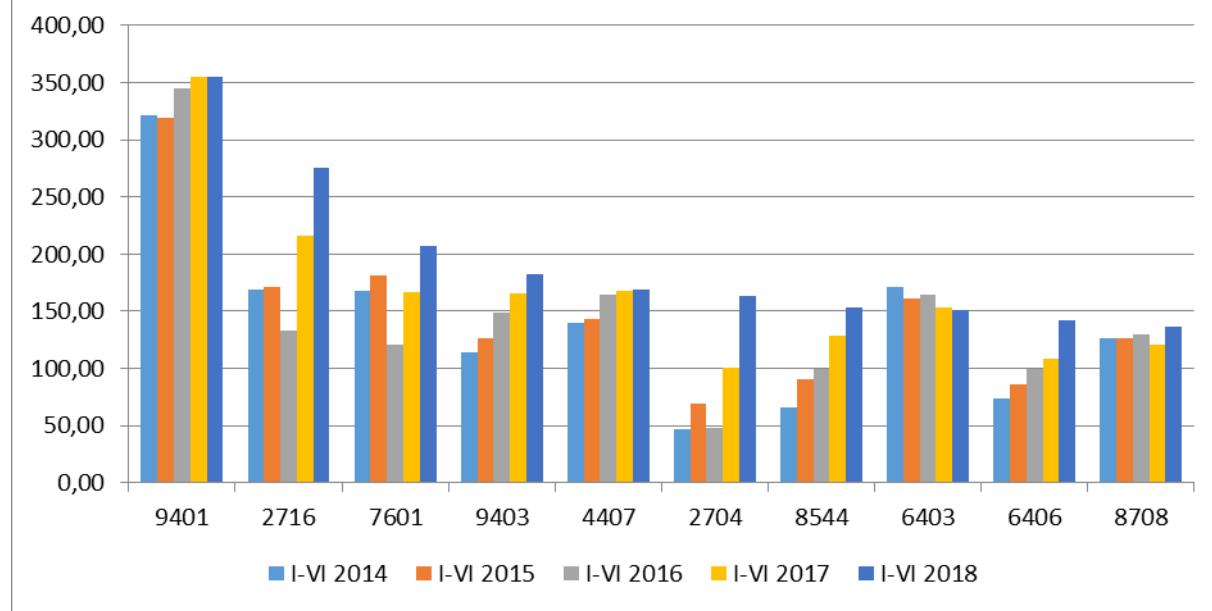
- električna energija (TB 2716) – 276,06 miliona KM, ↑28%;
- aluminij u sirovim oblicima (TB 7601) – 207,39 miliona KM, ↑24%,
- ostali namještaj i njegovi dijelovi (TB 9403) – 182,05 miliona KM, ↑10%.

Najveći doprinos na rast bh izvoza, u periodu –VI 2018. godine, ima izvoz u:

- Srbiju – koksa i polukoksa (TB 2704) – 126,34 miliona KM, ↑31%;
- Hrvatsku – aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) – 67,07 miliona KM, ↑56%;
- Srbiju – električne energije (TB 2716) – 78,95 miliona KM, ↑38%;
- Hrvatsku - naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 24,98 miliona KM, dok je u istom periodu prethodne godine izvoz iznosio 3,93 miliona KM;
- Švicarsku - električne energije (TB 2716) - 32,53 miliona KM, ↑126%;
- Srbiju - toplo valjane žice od željeza ili nelegiranog čelika (TB 7213) – 41,96 miliona KM, ↑55%.

U periodu I-VI 2018. godine zabilježen je izvoz goveđeg mesa, svježeg ili rashlađenog (TB 0201) u Tursku u vrijednosti od 29,96 miliona KM, zatim izvoz vodonika, plinova i ostalih nemetala (TB 2804) u Ujedinjeno Kraljevstvo u vrijednosti od 20,97 miliona KM, te izvoz ruda i koncentrata cinka (TB 2608) u Crnu Goru u vrijednosti od 16,14 miliona KM, dok u istom periodu prethodne godine nije zabilježen izvoz ovih proizvoda u navedene zemlje.

Grafikon 2. - Pregled proizvoda sa najvećim izvozom (Top 10) - u mil. KM

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu od I-VI 2014. do I-VI 2018. godine zabilježen je rast izvoza ostalog namještaja (TB 9403), obrađenog drveta (TB 4407), zatim izolirane žice, kablova (TB 8544), te dijelova obuće (TB 6406).

Tabela 3. - Pregled proizvoda sa najvećim **uvozom** po TB

RB	TB	OPIS	Vrijednost uvoza (mil. KM)					Učešće I-VI 2018	Index
			I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018		
1	2710	Naftna ulja, osim sirovih	470,0	411,4	334,9	431,0	514,4	5,51%	119
2	8703	Osobni automobili i druga motorna vozila uglavnom namijenjena prijevozu osoba	244,2	269,9	301,0	347,4	392,3	4,20%	113
3	2709	Nafta i ulja, sirova	524,2	280,7	235,0	290,8	301,2	3,23%	104
4	2701	Kameni ugalj; briketi i slična kruta goriva od kamenog uglja	146,2	165,6	115,4	235,2	247,9	2,65%	105
5	3004	Lijekovi	196,0	208,5	216,7	219,1	222,8	2,39%	102
6	4107	Goveđe kože i kože kopitara, dalje obrađivane, osim kože iz tarifnog broja 4114	96,7	98,7	110,0	110,4	121,1	1,30%	110
7	2711	Naftni plinovi i ostali plinoviti ugljenvodonici:	116,4	129,9	81,9	100,4	106,1	1,14%	106
8	8517	Telefonski aparati, uključujući telefone za mobilne radiotelefonske mreže ili druge bežične mreže	76,8	91,9	91,1	105,9	97,5	1,04%	92
9	8704	Motorna vozila za prijevoz robe:	64,6	58,3	62,5	81,8	85,2	0,91%	104
10	6406	Dijelovi obuće; izmjenjivi ulošci za obuću, umeci za pете i slični proizvodi	95,5	81,8	78,0	73,4	77,7	0,83%	106
Ukupno (1-10)			2.030,7	1.796,6	1.626,6	1.995,3	2.166,3	23,20%	109
Ostalo			5.603,1	5.855,4	6.095,7	6.639,1	7.170,2	76,80%	108
UKUPNO			7.633,8	7.652,0	7.722,3	8.634,4	9.336,5	100,00%	108

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Proizvodi koji su se najviše uvozili u periodu I-VI 2018. godine su:

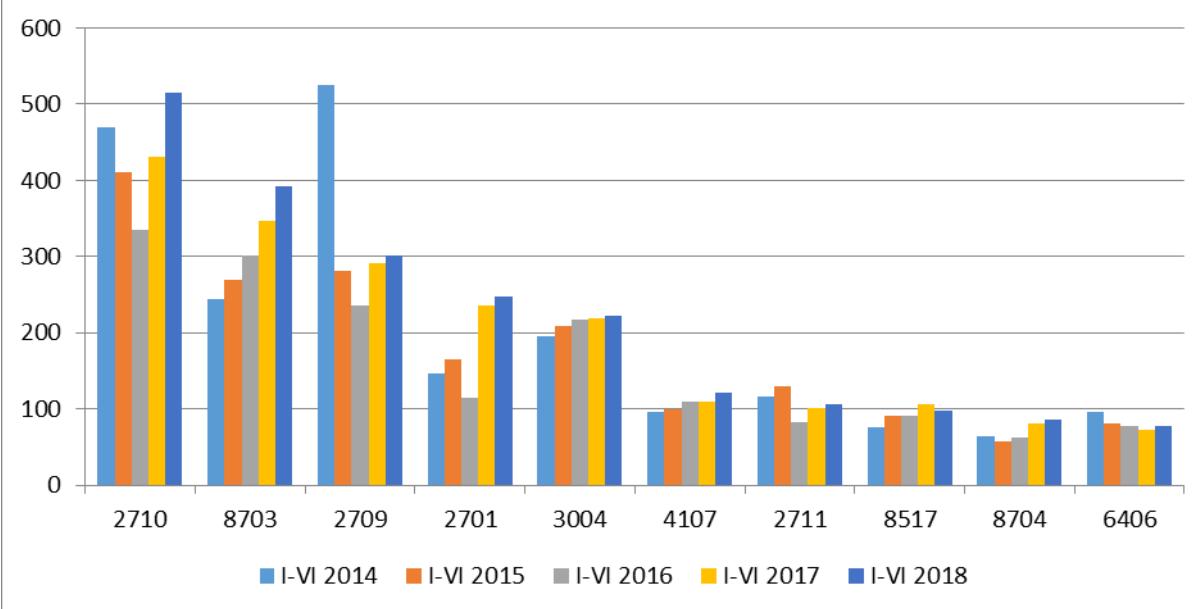
- naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) - 514,41 milion KM, ↑19,4%,
- osobni automobili (TB 8703) – 392,33 miliona KM, ↑13%,
- nafta i ulja, sirova (TB 2709) – 301,25 miliona KM, ↑3,6%,
- kameni ugalj, briketi (TB 2701) – 247,85 miliona KM, ↑5,4%.

Najveći doprinos na rast bh uvoza, u periodu –VI 2018. godine, ima uvoz iz:

- Hrvatske - naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 254,31 miliona KM, ↑20%;
- Rusije - aluminij u sirovim oblicima (TB 7601) – 48,89 miliona KM, dok je u istom periodu prethodne godine uvoz iznosio 10,65 miliona KM;
- Italije - naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 148,72 miliona KM, ↑22%;
- Njemačke – osobnih automobila (TB 8703) – 200,98 miliona KM, ↑14%;
- Srbije – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 68,90 miliona KM, ↑36%.

U periodu I-VI 2018. godine zabilježen je uvoz poluproizvoda od željeza ili nelegiranog čelika (TB 7207) iz Ukrajine (26,60 miliona), Srbije (20,30 miliona KM), te Rusije (13,34 miliona KM), dok u istom periodu prethodne godine nije zabilježen uvoz ovih proizvoda iz navedenih zemalja.

Grafikon 3. - Pregled proizvoda sa najvećim uvozom (Top 10) - u mil.KM

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu od I-VI 2014. do I-VI 2018. godine zabilježen je rast uvoza osobnih automobila (TB 8703), lijekova (TB 3004), zatim goveđih koža i koža kopitara (TB 4107), te motornih vozila za prijevoz robe (TB 8704).

Tabela 4. - Pregled proizvoda sa najvećim deficitom po TB

RB	TB	OPIS	Vrijednost deficita (mil. KM)					Učešće I-VI 2018	Index
			I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018		
1	2710	Naftna ulja i ulja, osim sirovih	-348,7	-369,6	-282,3	-394,4	-431,6	12,32%	109
2	8703	Osobni automobili i druga motorna vozila uglavnom namijenjena prijevozu osoba	-242,5	-267,2	-298,8	-345,0	-387,2	11,05%	112
3	2709	Nafta i ulja dobivena od bitumenskih minerala, sirova:	-524,2	-280,7	-235,0	-290,8	-301,2	8,60%	104
4	2701	Kameni ugalj; briketi i slična kruta goriva od kamenog uglja	-146,1	-165,6	-115,4	-235,2	-247,8	7,08%	105
5	3004	Lijekovi	-152,0	-170,5	-180,2	-173,0	-168,0	4,80%	97
6	4107	Goveđe kože i kože kopitara, dalje obrađivane, osim kože iz tarifnog broja 4114	-92,8	-93,6	-103,0	-103,0	-113,8	3,25%	110
7	2711	Naftni plinovi i ostali plinoviti ugljenvodonici:	-116,2	-129,9	-81,9	-99,8	-104,9	3,00%	105
8	8517	Telefonski aparati, uključujući telefone za mobilne radiotelefonske mreže	-75,6	-87,1	-88,4	-103,0	-94,9	2,71%	92
9	8704	Motorna vozila za prijevoz robe	-61,8	-54,5	-59,7	-77,1	-81,5	2,33%	106
10	2106	Prehrambeni proizvodi koji nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu	-48,8	-52,8	-53,1	-58,8	-63,5	1,81%	108
Ukupno (1-10)			-1.808,7	-1.671,4	-1.497,7	-1.880,1	-1.994,5	56,95%	106
Ostalo			-1.629,0	-1.596,4	-1.710,5	-1.543,4	-1.508,0	43,05%	98
UKUPNO			-3.437,7	-3.267,7	-3.208,2	-3.423,6	-3.502,5	100,00%	102

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Proizvodi koji su zabilježili najveći deficit u periodu I-VI 2018. godine su:

- naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) – 431,6 miliona KM, ↑9%,
- osobni automobili (TB 8703) – 387,2 miliona KM, ↑12%,
- sirova nafta (TB 2709) – 301,2 miliona KM, ↑4%,
- kameni ugalj, briketi (TB 2701) – 247,8 miliona KM, ↑5%.

Najveći doprinos na rast bh deficitima ima deficit u robnoj razmjeni sa:

- Rusijom - aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) – 48,89 miliona KM, i zabilježen je značajan rast deficit, jer je u istom periodu prethodne godine deficit iznosio 10,65 miliona KM;
- Italijom - naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 148,64 miliona KM, ↑22%;
- Njemačkom – osobnih automobila (TB 8703) – 199,87 miliona KM, ↑13%;
- Hrvatskom – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 229,33 miliona KM, ↑11%;
- Srbijom – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 56,13 miliona KM, ↑64%.

U periodu I-VI 2018. godine u razmjeni brašna od pšenice i suražice (TB 1101) sa Turskom, BiH bilježi suficit od 5,14 miliona KM, međutim u odnosu na isti period prethodne godine suficit je pao za 83%.

2.1 Robna razmjena poljoprivrednih i industrijskih proizvoda

Tabela 5. - Struktura robne razmjene po vrstama proizvoda

Mil.KM

Vrsta proizvoda		I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	Učešće I-VI 2018	Index
IZVOZ	Poljoprivreda	313,83	381,05	413,75	494,88	434,88	7,45%	87,88
	Industrija	3.882,29	4.003,27	4.100,33	4.715,98	5.399,13	92,55%	114,49
	UKUPNO	4.196,12	4.384,32	4.514,09	5.210,86	5.834,01	100,00%	111,96
UVOD	Poljoprivreda	1.305,36	1.357,81	1.387,21	1.507,27	1.488,17	15,94%	98,73
	Industrija	6.328,45	6.294,23	6.335,08	7.127,16	7.848,32	84,06%	110,12
	UKUPNO	7.633,81	7.652,05	7.722,29	8.634,43	9.336,49	100,00%	108,13
DEFICIT/SUFICIT	Poljoprivreda	-991,53	-976,76	-973,46	-1.012,40	-1.053,29	30,07%	104,04
	Industrija	-2.446,16	-2.290,96	-2.234,75	-2.411,18	-2.449,19	69,93%	101,58
	UKUPNO	-3.437,69	-3.267,72	-3.208,21	-3.423,57	-3.502,48	100,00%	102,30

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

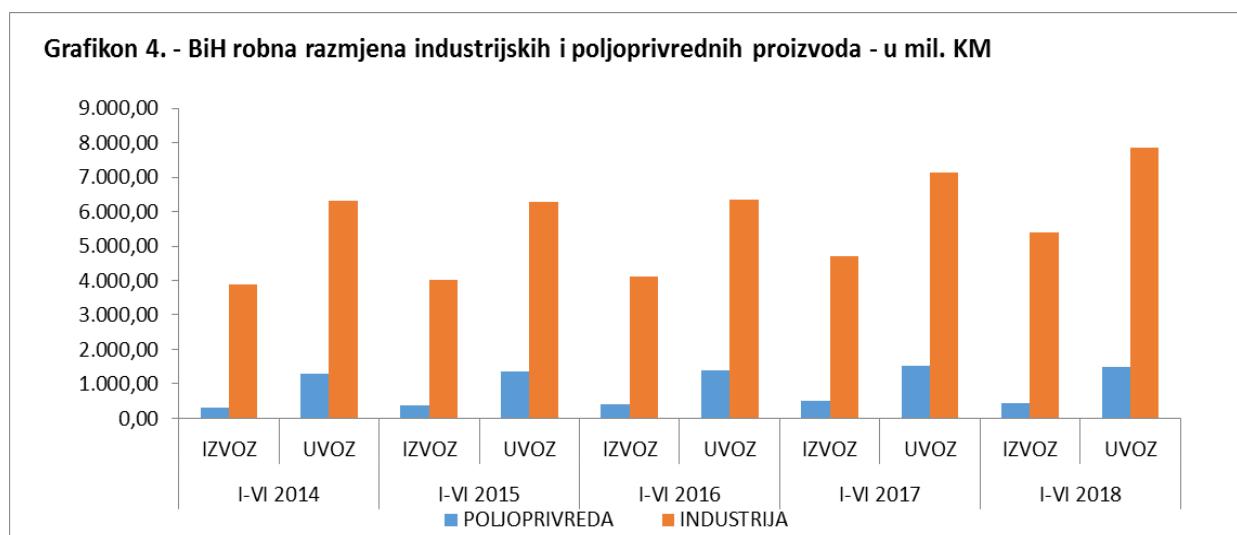
* Poljoprivredni i industrijski proizvodi su razvrstani po WTO

Posmatrajući period od pet godina, zabilježen je rast izvoza i uvoza industrijskih proizvoda.

U periodu I-VI 2018. godine učešće industrijskih proizvoda u ukupnom bh izvozu je 92,6%, dok poljoprivredni proizvodi učestvuju sa 7,5%.

U ukupnom bh uvozu industrijski proizvodi učestvuju 84%, dok poljoprivredni proizvodi učestvuju sa 16%.

U razmjeni industrijskim proizvoda zabilježen je rast izvoza (14,5%), uvoza (10%), i deficit (1,6%). Poljoprivredni proizvodi bilježe pad izvoza (12%) i pad uvoza (1%), dok je deficit u razmjeni poljoprivrednim proizvodima porastao za 4%.

3. ROBNA RAZMJENA SA NAJZNAČAJNIJIM PARTNERIMA

Tabela 6. - BiH izvoz po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	ZEMLJA	Vrijednost (mil.KM)					Učešće I-VI 2018	Index
		I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018		
1	NJEMAČKA	674,75	690,38	755,07	772,69	870,20	14,92%	112,62
2	HRVATSKA	468,35	452,39	476,63	601,81	699,60	11,99%	116,25
3	ITALIJA	581,82	607,09	574,76	601,12	669,24	11,47%	111,33
4	SRBIJA	353,88	398,29	345,14	496,44	567,48	9,73%	114,31
5	SLOVENIJA	344,26	356,13	382,11	460,16	511,57	8,77%	111,17
6	AUSTRIJA	359,86	367,43	366,89	437,96	485,76	8,33%	110,91
7	CRNA GORA	141,22	149,24	111,95	158,47	192,57	3,30%	121,52
8	TURSKA	109,22	174,55	157,77	187,92	191,32	3,28%	101,81
9	NIZOZEMSKA	65,71	72,84	99,04	131,16	142,88	2,45%	108,94
10	MAĐARSKA	87,38	87,66	101,12	118,95	142,19	2,44%	119,54
Ukupno (1-10)		3.186,47	3.356,01	3.370,49	3.966,66	4.472,80	76,67%	112,76
Ostale zemlje		1.009,65	1.028,31	1.143,60	1.244,20	1.361,20	23,33%	109,40
UKUPNO		4.196,12	4.384,32	4.514,09	5.210,86	5.834,01	100,00%	111,96

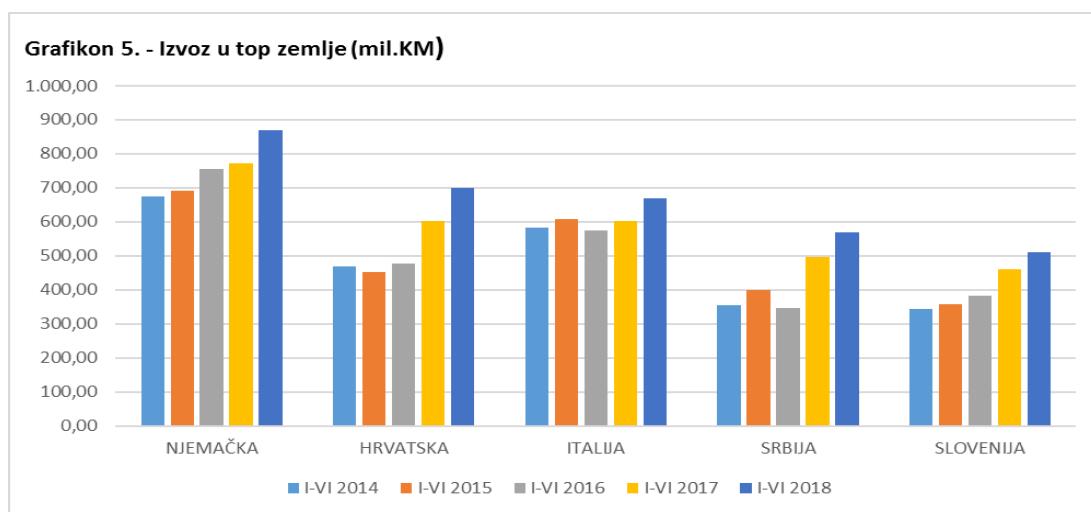
Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedenih deset zemalja ima učešće od 77% u ukupnom bh **izvozu** u periodu I-VI 2018. godine.

Bosna i Hercegovina je u posmatranom periodu najviše izvozila u: Njemačku (870,20 miliona KM), Hrvatsku (699,60 miliona KM), Italiju (669,24 miliona KM), Srbiju (567,48 miliona KM), Sloveniju (511,57 miliona KM), Austriju (485,76 miliona KM), Crnu Goru (192,57 miliona KM), te Tursku (191,32 miliona KM).

U periodu I-VI 2018. godine zabilježen je rast izvoza od 12%, a najveći doprinos tom rastu imao je izvoz u: Hrvastku 1,88 p.p., Njemačku 1,87 p.p., Srbiju 1,36 p.p., Italiju 1,31 p.p., te u Sloveniju 0,99 p.p.

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Posmatrajući period od I-VI 2014. do I-VI 2018., rast izvoza zabilježen je u Njemačku, Hrvatsku te Sloveniju.

Tabela 7. - BiH uvoz po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	ZEMLJA	Vrijednost (mil.KM)					Učešće I-VI 2018	Index
		I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018		
1	NJEMAČKA	905,62	923,90	974,85	1.005,00	1.122,86	12,03%	111,73
2	ITALIJA	820,24	866,31	929,13	994,42	1.080,84	11,58%	108,69
3	SRBIJA	737,30	804,23	873,33	938,84	996,10	10,67%	106,10
4	HRVATSKA	879,47	783,70	724,91	829,47	865,56	9,27%	104,35
5	KINA	569,39	546,19	528,62	566,23	631,26	6,76%	111,48
6	RUSIJA	663,19	445,58	341,61	425,00	524,79	5,62%	123,48
7	SLOVENIJA	373,51	374,56	405,78	440,60	453,15	4,85%	102,85
8	TURSKA	266,47	307,80	333,86	357,26	425,39	4,56%	119,07
9	AUSTRIJA	250,26	274,57	270,75	301,66	335,11	3,59%	111,09
10	SAD	197,51	228,64	143,71	304,69	305,43	3,27%	100,24
UKUPNO (1-10)		5.662,96	5.555,47	5.526,56	6.163,17	6.740,49	72,20%	109,37
Ostale zemlje		1.970,86	2.096,57	2.195,74	2.471,26	2.596,00	27,80%	105,05
UKUPNO		7.633,81	7.652,05	7.722,29	8.634,43	9.336,49	100,00%	108,13

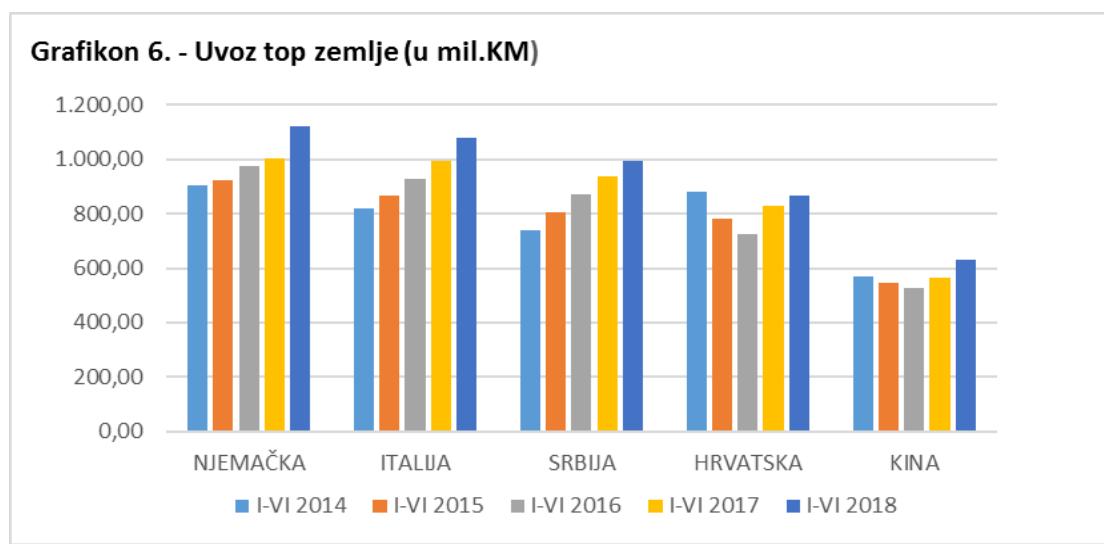
Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedenih deset zemalja ima učešće od 72% u ukupnom bh **uvozu** u periodu I-VI 2018. godine.

Bosna i Hercegovina je u periodu I-VI 2018. godine najviše uvozila iz: Njemačke (1,12 milijardi KM), Italije (1,08 milijardi KM), Srbije (996,10 miliona KM), Hrvatske (865,56 miliona KM), Kine (631,26 miliona KM), Rusije (524,79 miliona KM), Slovenije (453,15 miliona KM), te Turske (425,39 miliona KM).

U periodu I-VI 2018. godine u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast uvoza od 8%, a najveći doprinos rastu uvoza ima uvoz iz: Njemačke 1,37 p.p, Rusije 1,16 p.p, Italije 1,00 p.p, Turske 0,79 p.p, te Kine 0,75 p.p.

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Posmatrajući period od I-VI 2014. do I-VI 2018. uvoz iz Njemačke, Italije i Srbije bilježi trend rasta.

Tabela 8. - BiH deficit po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	DRŽAVA	Vrijednost (mil.KM)					Učešće I-VI 2018	Index
		I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018		
1	KINA	-563,74	-534,44	-517,26	-547,96	-612,85	17,50%	111,84
2	RUSIJA	-629,81	-408,02	-295,56	-364,87	-476,53	13,61%	130,60
3	SRBIJA	-383,42	-405,94	-528,20	-442,40	-428,62	12,24%	96,89
4	ITALIJA	-238,42	-259,22	-354,37	-393,30	-411,61	11,75%	104,65
5	SAD	-180,77	-202,92	-117,72	-265,46	-269,56	7,70%	101,54
6	NJEMAČKA	-230,87	-233,52	-219,77	-232,31	-252,67	7,21%	108,76
7	TURSKA	-157,25	-133,25	-176,09	-169,34	-234,07	6,68%	138,23
8	HRVATSKA	-411,11	-331,31	-248,28	-227,66	-165,96	4,74%	72,90
9	POLJSKA	-152,36	-161,49	-172,74	-205,52	-163,92	4,68%	79,76
10	GRČKA	-73,42	-77,69	-88,32	-95,36	-103,55	2,96%	108,59
Ukupno (1-10)		-3.021,17	-2.747,80	-2.718,31	-2.944,19	-3.119,33	89,06%	105,95
Ostale zemlje		-416,52	-519,93	-489,90	-479,39	-383,15	10,94%	79,92
UKUPNO		-3.437,69	-3.267,72	-3.208,21	-3.423,57	-3.502,48	100,00%	102,30

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedenih deset zemalja učestvuje u ukupnom bh **deficitu** od 89% u periodu I-VI 2018. godine.

U posmatranom periodu 2018. godine Bosna i Hercegovina je najveći deficit zabilježila sa: Kinom (612,85 miliona KM), Rusijom (476,53 miliona KM), Srbijom (428,62 miliona KM), Italijom (411,61 milion KM), te sa SAD-om (269,56 miliona KM).

Poređenjem perioda I-VI 2018. godine sa istim periodom prethodne godine, zabilježen je značajan rast deficita u robnoj razmjeni sa Turskom od 38%, te sa Rusijom od 31%, dok je pad deficita zabilježen u razmjeni sa Hrvatskom od 27%.

4. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO REGIONIMA

Tabela 9. - Izvoz po regionima

RB	Region	Vrijednost (mil.KM)					Index	Učešće I-VI 2018
		I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018		
1	EU	3.083,34	3.165,10	3.345,25	3.772,07	4.280,32	113,47	73,37
2	CEFTA	613,51	678,83	621,36	810,78	898,44	110,81	15,40
3	EFTA	91,74	74,01	77,63	84,27	112,35	133,32	1,93
4	UoST*	109,22	174,55	157,77	187,92	191,32	101,81	3,28
5	Ostatak svijeta	298,30	291,83	312,08	355,82	351,59	98,81	6,03
Ukupno		4.196,12	4.384,32	4.514,09	5.210,86	5.834,01	111,96	100,00

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Zemlje Ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

Tabela 10. - Uvoz po regionima

RB	Region	Vrijednost (mil.KM)					Index	Učešće I-VI 2018
		I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018		
1	EU	4.590,61	4.643,44	4.789,01	5.243,23	5.610,66	107,01	60,09%
2	CEFTA	828,12	921,07	977,84	1.070,49	1.118,13	104,45	11,98%
3	EFTA	49,49	52,36	52,27	58,34	69,92	119,84	0,75%
4	UoST*	266,47	307,80	333,86	357,26	425,39	119,07	4,56%
5	Ostatak svijeta	1.899,12	1.727,38	1.569,32	1.905,10	2.112,38	110,88	22,63%
Ukupno		7.633,81	7.652,05	7.722,29	8.634,43	9.336,49	108,13	100,00%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Zemlje Ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

Tabela 11. - Trgovinski bilans po regionima

RB	Region	Vrijednost (mil.KM)					Index	Učešće I-VI 2018
		I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018		
1	EU	-1.507,27	-1.478,35	-1.443,75	-1.471,17	-1.330,35	90,43	37,98%
2	CEFTA	-214,61	-242,24	-356,48	-259,71	-219,69	84,59	6,27%
3	EFTA	42,25	21,65	25,35	25,92	42,43	163,66	-1,21%
4	UoST*	-157,25	-133,25	-176,09	-169,34	-234,07	138,23	6,68%
5	Ostatak svijeta	-1.600,82	-1.435,54	-1.257,24	-1.549,28	-1.760,80	113,65	50,27%
Ukupno		-3.437,69	-3.267,72	-3.208,21	-3.423,57	-3.502,48	102,30	100,00%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Zemlje Ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

Posmatrajući period od I-VI 2014. godine do I-VI 2018. godine zabilježen je rast uvoza iz svih regionala, dok na strani izvoza, izvoz u EU je imao trend rasta.

Bosna i Hercegovina bilježi suficit jedino sa EFTA-om.

Pokrivenost uvoza izvozom BiH sa zemljama članicama EU u posmatranom periodu iznosila je 76%, sa zemljama članicama CEFTA-e 80%, sa Turskom 45%, te sa „Ostatkom svijeta“ 16,6%.

Najveću pokrivenost uvoza izvozom BiH je ostvarila sa potpisnicama EFTA-e od 161%.

5. ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EVROPSKE UNIJE

Tabela 12. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa EU

Mil.KM

OPIS	I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	Prosjek	Index
IZVOZ	3.083,34	3.165,10	3.345,25	3.772,07	4.280,32	3.529,21	113,47
UVOD	4.590,61	4.643,44	4.789,01	5.243,23	5.610,66	4.975,39	107,01
OBIM	7.673,95	7.808,54	8.134,26	9.015,30	9.890,98	8.504,61	109,71
DEFICIT/SUFICIT	-1.507,27	-1.478,35	-1.443,75	-1.471,17	-1.330,35	-1.446,18	90,43
POKRIVENOST (%)	67,17	68,16	69,85	71,94	76,29	-	-

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-VI 2018. godine ukupan **izvoz** BiH u EU iznosio je 4,28 milijardi KM, što je za 508,25 miliona KM više u odnosu na isti period 2017. godine i predstavlja rast od 13,5%.

U ukupnom izvozu u EU najveće učešće ima Njemačka (20,33%), Hrvatska (16,34%), Italija (15,64%), Slovenija (11,95%), te Austrija (11,35%). ([Prilog 1](#))

U periodu I-VI 2018. godine vrijednost **uvoza** iz EU iznosila je 5,61 milijardu KM, što je za 367,43 miliona KM više u odnosu na isti period 2017. godine i predstavlja rast od 7,0%.

Najveće učešće u ukupnom uvozu iz EU ima Njemačka (20%), zatim Italija (19,3%), te Hrvatska (15,4%). ([Prilog 2](#))

Posmatrajući period od pet godina ukupna robna razmjena sa EU ima trend rasta.

U periodu I-VI 2018. godine vrijednost **deficita** sa zemljama EU iznosila je 1,33 milijarde KM, gdje je deficit smanjen za 140,82 miliona KM ili za 10% u odnosu na isti period 2017. godine.

Najveće učešće u deficitu u BiH razmjeni sa EU bilježe Italija (30,94%), Njemačka (18,99%), Hrvatska (12,47%), te Poljska (12,32%). ([Prilog 3](#))

Pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama EU u periodu I-VI 2018. godine iznosila je 76,3%, i posmatrajući period od pet godina pokrivenost ima trend rasta.

5.1 Robna razmjena sa EU po TB

Tabela 13. - Struktura BiH izvoza u EU po TB

RB	TB	OPIS	I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	Učešće I-VI 2018	Mil.KM Index
1	9401	Sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402)	302,88	291,49	317,34	323,70	318,41	7,44%	98,36
2	7601	Aluminij u sirovim oblicima	162,67	161,49	110,63	158,90	202,06	4,72%	127,16
3	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi	102,10	107,79	129,72	145,04	158,26	3,70%	109,11
4	2716	Električna energija	46,40	68,79	79,31	133,84	151,55	3,54%	113,23
5	6403	Obuća sa vanjskim donovima od gume, plastične mase, kože ili umjetne kože i gornjim dijelom od kože	168,86	158,57	162,51	151,50	149,78	3,50%	98,86
Ukupno (1-5)			782,91	788,13	799,50	912,98	980,05	22,90%	107,35
Ostalo			2.300,44	2.376,96	2.545,75	2.859,09	3.300,26	77,10%	115,43
UKUPNO			3.083,34	3.165,10	3.345,25	3.772,07	4.280,32	100,00%	113,47

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedene grupe proizvoda koje BiH izvozi u EU imaju učešće od 22,9% u ukupnom bh izvozu u EU u periodu I-VI 2018. godine i sve su industrijski proizvodi.

Posmatrajući period od pet godina, zabilježen je rast izvoza u EU ostalog namještaja, te električne energije.

U periodu I-VI 2018. godine najveći doprinos na rast bh izvoza u EU ima izvoz u:

- Hrvatsku - aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) – 67,07 miliona KM, ↑56%;
- Hrvatsku – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 24,98 miliona KM, dok u istom periodu 2017. godine vrijednost izvoza bila je 3,93 miliona KM.
- Italiju – kaputa, ogrtača, pelerina, kratkih kaputa, kratkih ogrtača bez rukava, vjetrovki svih vrsta (TB 6202) – 30,60 miliona KM, ↑70%;
- Hrvatsku – električne energije (TB 2716) – 144,01 milion KM, ↑9,35%.

U period I-VI 2018. godine zabilježen je izvoz vodonika, plemenitih plinova u Ujedinjeno Kraljevstvo u vrijednosti od 20,97 miliona KM, dok u istom periodu prošle godine nije bio zabilježen izvoz ovog proizvoda u ovu zemlju.

Koks i polukoks od kamenog uglja, mrkog uglja ili treseta (TB 2704) se u periodu I-VI 2018. godine izvozio u Njemačku (10,22 miliona KM), Italiju (9,91 milion KM), te Rumuniju (8,77 miliona KM), dok se u istom period 2017. godine ovaj proizvod nije izvozio u ove zemlje.

Tabela 14. - Struktura BiH **uvоза** из EU по TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	Učešće I-VI 2018	Index
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	421,12	363,20	292,87	379,26	444,08	7,91%	117,09
2	8703	Osobni automobili i druga motorna vozila uglavnom namijenjena prijevozu osoba	230,21	253,89	281,47	310,19	360,45	6,42%	116,21
3	3004	Lijekovi	154,51	166,81	172,47	174,63	180,35	3,21%	103,28
4	4107	Goveđe kože (uključujući bivolje) i kože kopitarja, dalje obrađivane	90,85	93,95	102,46	104,46	114,39	2,04%	109,51
5	0201	Goveđe meso, svježe ili rashlađeno	52,25	58,60	62,25	65,79	68,84	1,23%	104,63
Ukupno (1-5)			948,94	936,45	911,52	1.034,33	1.168,11	20,82%	112,93
Ostalo			3.641,67	3.706,99	3.877,48	4.208,90	4.442,55	79,18%	105,55
UKUPNO			4.590,61	4.643,44	4.789,01	5.243,23	5.610,66	100,00%	107,01

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedene grupe proizvoda koje BiH uvozi iz EU imaju učešće 20,8% u ukupnom bh uvozu iz EU u periodu I-VI 2018. godine.

Posmatrajući period od pet godina, zabilježen je rast uvoza iz EU osobnih automobila, lijekova, goveđih koža, te svježeg ili rashlađenog goveđeg mesa.

U periodu I-VI 2018. godine najveći doprinos na rast bh uvoza iz EU ima uvoz iz:

- Hrvatske – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) -254,31 milion KM, 20%;
- Italije - naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 148,72 miliona KM, ↑22%;
- Njemačke – osobnih automobila (TB 8703) – 200,98 miliona KM, ↑13,6%;
- Njemačke – bakrene žice (TB 7408) – 30,05 miliona KM, ↑129%;
- Češke – osobnih automobila (TB 8703) – 45,38 miliona KM, ↑48%.

5.2 Robna razmjena sa Hrvatskom

Tabela 15. - Robna razmjena BiH sa **Hrvatskom** po vrstama proizvoda

Mil.KM

God.	Vrsta proizvoda	IZVOZ	INDEX izvoz	UVOD	INDEX uvoz	OBIM	DEFICIT/SUFICIT	INDEX deficit	POKRIVENOST (%)
I-VI 2014	Ind.	416,37	-	667,83	-	1.084,20	-251,46	-	62,35
	Polj.	51,99	-	211,64	-	263,62	-159,65	-	24,56
	Ukupno	468,35	-	879,47	-	1.347,82	-411,11	-	53,25
I-VI 2015	Ind.	405,55	97	572,57	86	978,12	-167,03	66	70,83
	Polj.	46,84	90	211,13	100	257,97	-164,29	103	22,19
	Ukupno	452,39	97	783,70	89	1.236,09	-331,31	81	57,72
I-VI 2016	Ind.	424,64	105	523,85	91	948,50	-99,21	59	81,06
	Polj.	51,99	111	201,06	95	253,05	-149,07	91	25,86
	Ukupno	476,63	105	724,91	92	1.201,55	-248,28	75	65,75
I-VI 2017	Ind.	549,71	129	624,59	119	1.174,30	-74,87	75	88,01
	Polj.	52,10	100	204,89	102	256,98	-152,79	102	25,43
	Ukupno	601,81	126	829,47	114	1.431,28	-227,66	92	72,55
I-VI 2018	Ind.	650,09	118	650,12	104	1.300,21	-0,03	0	99,99
	Polj.	49,51	95	215,44	105	264,95	-165,92	109	22,98
	Ukupno	699,60	116	865,56	104	1.565,16	-165,96	73	80,83

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

*Poljoprivredni i industrijski proizvodi su razvrstani po WTO

Bosna i Hercegovina je u periodu I-VI 2018. godine u Hrvatsku izvezla robe u vrijednosti od 699,60 miliona KM, što je za 16% više u odnosu na isti period prethodne godine. Uvoz iz Hrvatske u periodu I-VI 2018. godine iznosio je 865,56 miliona KM i veći je za 4% u odnosu na uvoz u periodu I-VI 2017. godine. Vanjskotrgovinski deficit u robnoj razmjeni sa Hrvatskom manji je za 27% u odnosu na deficit u istom periodu 2017. godine i iznosi 165,96 miliona KM. Pokrivenost uvoza izvozom sa Hrvatskom u periodu I-VI 2018. godine iznosila je 80,8%.

Izvoz u Hrvatsku u periodu I-VI 2018. godine učestvuje sa 12% u ukupnom bh izvozu, dok uvoz iz Hrvatske učestvuje sa 9,3% u ukupnom bh uvozu.

U periodu I-VI 2018. godine, u odnosu na isti period 2017. godine, zabilježen je rast izvoza industrijskih proizvoda u Hrvatsku (18%), i rast uvoza industrijskih proizvoda (4%).

U razmjeni poljoprivrednim proizvodima zabilježen je pad izvoza (5%), rast uvoza (5%), te rast trgovinskog deficit (9%).

Izvoz u Hrvatsku u periodu I-VI 2018. godine

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Hrvatsku su:

- vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, sa dodatim šećerom ili drugim sredstvima (2202 10) – 8,15 miliona KM;
- slatki keksi (1905 31) – 4,51 milion KM;
- vafli i oblatne (1905 32) – 3,39 miliona KM;
- cijele kože, mase po koži veće od 16 kg (4101 50) – 2,68 miliona KM.

Industrijski proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Hrvatsku su:

- električna energija (2716 00) – 144,01 milion KM; izvoz ovog proizvoda značajno doprinosi rastu izvoza u Hrvatsku;
- legure aluminija (7601 20) – 67,07 milion KM; izvoz ovih proizvoda **najviše** doprinosi rastu izvoza u Hrvatsku;
- gornji dijelovi obuće i njihovi dijelovi, osim umetaka za ojačanje (6406 10) – 23,86 miliona KM, izvoz ovog proizvoda značajno doprinosi rastu izvoza u Hrvatsku;
- rešetke, mreže i ograde zavarene na mjestim ukrštanja od žice (7314 20) – 21,34 miliona KM;
- laka ulja i preparati (2710 12) – 16,97 miliona KM, izvoz ovog proizvoda značajno doprinosi rastu izvoza Hrvatsku.

Uvoz iz Hrvatske u periodu I-VI 2018. godine

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **uvozili** iz Hrvatske su:

- pivo dobijeno od slada (2203 00) – 26,30 miliona KM;
- ostali prehrambeni proizvodi koji nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu, npr. složeni alkoholni preparati, izogluzni, laktozni, te glukozni sirupi, itd (2106 90) – 11,23 miliona KM;
- ostali preparati koji se koriste za prehranu životinja (2309 90) – 11,11 miliona KM;
- vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, sa dodatim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje ili aromatizaciju (2202 10) – 10,86 miliona KM;
- bijeli šećer (1701 99) – 10,14 miliona KM, uvoz bijelog šećera značajno doprinosi rastu uvoza iz Hrvatske.

Industrijski proizvodi koji su se najviše **uvozili** iz Hrvatske su:

- naftna ulja, osim sirovih, ostala (2710 19) u vrijednosti od 210,91 milion KM, uvoz naftnih ulja **najviše** doprinosi rastu uvoza iz Hrvatske;
- laka ulja i preparati (2710 12) – 43,41 milion KM; značajno doprinosi rastu uvoza iz Hrvatske
- ostali portland–cement, osim bijelog (2523 29) – 25,14 miliona KM;
- električna energija (2716 00) – 22,79 miliona KM.

U period I-VI 2018. godine uvoz dzempera, pulovera, prsluka od kašmirskih koza, te uvoz sladoleda značajno doprinosi rastu ukupnog uvoza iz Hrvatske.

6. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA CEFTA-e

Tabela 16. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa **CEFTA-om**

Mil. KM

OPIS	I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	Prosjek	Index
IZVOZ	613,51	678,83	621,36	810,78	898,44	724,58	110,81
UVOD	828,12	921,07	977,84	1.070,49	1.118,13	983,13	104,45
OBIM	1.441,63	1.599,90	1.599,20	1.881,27	2.016,56	1.707,71	107,19
DEFICIT/SUFICIT	-214,61	-242,24	-356,48	-259,71	-219,69	-258,55	84,59
POKRIVENOST	74,08%	73,70%	63,54%	75,74%	80,35%		

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-VI 2018. godine ukupan **izvoz** BiH u CEFTA-u iznosio je 898,44 miliona KM, što je za 87,65 miliona KM više u odnosu na isti period 2017. godine i predstavlja rast od 10,8%.

U posmatranom periodu vrijednost **uvoza** iz CEFTA-e iznosila je 1,12 milijardi KM, što je za 47,64 miliona KM više u odnosu na isti period prethodne godine i predstavlja rast od 4,5%. Posmatrajući period od pet godina zabilježen je rast uvoza iz CEFTA-e u BiH.

U periodu I-VI 2018. godine vrijednost **deficita** sa zemljama CEFTA-e iznosila je 219,69 miliona KM, gdje je deficit smanjen u odnosu na isti period prethodne godine za 15,4 (ili za 40,01 milion KM).

Stopa rasta izvoza je veća od stope rasta uvoza, te je i stopa pokrivenosti uvoza izvozom sa CEFTA-om porasla za 4,6%, i u periodu I-VI 2018. godine iznosi 80,4%.

6.1 Robna razmjena po zemljama – potpisnicama CEFTA-e

Tabela 17. - Robna razmjena po zemljama potpisnicama CEFTA-e

Potpisnica	I-VI 2017		I-VI 2018		Index
	IZVOZ	Učešće	IZVOZ	Učešće	
Albanija	20,76	2,56%	15,51	1,73%	74,72
Crna Gora	158,47	19,55%	192,57	21,43%	121,52
Kosovo*	68,17	8,41%	67,97	7,57%	99,71
Makedonija	64,83	8,00%	53,90	6,00%	83,14
Moldavija	2,11	0,26%	1,00	0,11%	47,21
Srbija	496,44	61,23%	567,48	63,16%	114,31
Ukupno CEFTA	810,78	100,00%	898,44	100,00%	110,81
Potpisnica	UVOD	Učešće	UVOD	Učešće	Index
Albanija	13,66	1,28%	13,90	1,24%	101,77
Crna Gora	40,57	3,79%	25,55	2,29%	62,98
Kosovo*	7,59	0,71%	9,57	0,86%	126,07
Makedonija	68,43	6,39%	71,14	6,36%	103,97
Moldavija	1,40	0,13%	1,86	0,17%	132,91
Srbija	938,84	87,70%	996,10	89,09%	106,10
Ukupno CEFTA	1.070,49	100,00%	1.118,13	100,00%	104,45
Potpisnica	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	Index
Albanija	7,10	-2,73%	1,61	-0,73%	22,70
Crna Gora	117,90	-45,40%	167,02	-76,02%	141,67
Kosovo*	60,58	-23,33%	58,40	-26,58%	96,40
Makedonija	-3,59	1,38%	-17,24	7,85%	479,80
Moldavija	0,71	-0,27%	-0,87	0,40%	-123,07
Srbija	-442,40	170,34%	-428,62	195,10%	96,89
Ukupno CEFTA	-259,71	100,00%	-219,69	100,00%	84,59

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Po rezoluciji VSUN 1244

U periodu I-VI 2018. godine u ukupnom izvozu u zemlje CEFTA-e (898,44 miliona KM), Srbija ostvaruje najveće učešće od 63,2% (567,48 miliona KM), a Crna Gora učestvuje sa 21,4% (192,57 milion KM). Navedene zemlje zajedno učestvuju sa 84,6% u ukupnom bh izvozu u zemlje potpisnice CEFTA-e.

U periodu I-VI 2018. godine , u odnosu na isti period 2017. godine, zabilježen je rast izvoza u Crnu Goru (21,5%) i u Srbiju (14,3%), dok je u ostale zemlje CEFTA-e zabilježen pad izvoza.

U periodu I-VI 2018. godine u ukupnom uvozu iz zemalja CEFTA-e (1,12 milijardi KM), Srbija ostvaruje najveće učešće od 89% (996,10 miliona KM), Makedonija učestvuje sa 6,4% (71,14 miliona KM), dok Crna Gora učestvuje sa 2,3% (25,55 miliona KM). Navedene zemlje zajedno učestvuju sa 98% u ukupnom bh uvozu iz zemalja potpisnica CEFTA-e.

U istom periodu, zabilježen je rast uvoza iz Moldavije (33%), rast uvoza sa Kosova (po rezoluciji VSUN 1244) od 26%, te rast uvoza iz Srbije (6%) i Makedonije (4%).

U periodu I-VI 2018. godini BiH je ostvarila najveći deficit u razmjeni sa Srbijom od 428,62 miliona KM, dok je najveći suficit zabilježen sa Crnom Gorom od 167,02 miliona KM.

U istom periodu najveći rast deficita zabilježen je sa Makedonijom od 379,8%.

6.2 Robna razmjena sa zemljama CEFTA-e po tarifnim brojevima (TB)

Tabela 18. - Struktura BiH izvoza u zemlje CEFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	Učešće I-VI 2018	Index
1	2704	Koks i polukoks od kamenog uglja, mrkog uglja ili treseta	26,63	68,54	35,22	98,81	129,40	14,40%	130,96
2	2716	Električna energija	84,98	82,73	46,38	68,23	91,98	10,24%	134,82
3	7213	Toplo valjana žica od željeza ili nelegiranog čelika	43,33	55,62	52,06	48,79	67,03	7,46%	137,39
4	7214	Šipke od željeza ili nelegiranog čelika samo kovane, toplo valjane	43,70	49,09	66,14	42,07	55,63	6,19%	132,22
5	4407	Drvo obrađeno po dužini, debljine veće od 6 mm:	26,66	24,84	30,96	36,77	38,87	4,33%	105,73
Ukupno (1-5)			225,30	280,82	230,77	294,66	382,91	42,62%	129,95
Ostalo			388,21	398,01	390,59	516,12	515,52	57,38%	99,88
Ukupan izvoz u zemlje CEFTA-e			613,51	678,83	621,36	810,78	898,44	100,00%	110,81

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-VI 2018. godine najveće učešće u ukupnom izvozu na tržište CEFTA-e imaju: koks i polukoks (TB 2704) od 14,4%; električna energija (TB 2716) od 10,2%; toplo valjana žica (TB

7213) od 7,5%; šipke od željeza ili nelegiranog čelika (TB 7214) od 6%; te obrađeno drvo (TB 4407) od 4,3%.

Posmatrajući period od pet godina zabilježen je rast izvoza obrađenog drveta.

U periodu I-VI 2018. godine najveći doprinos na rast bh izvoza u CEFTA-u ima izvoz u Srbiju:

- koksa i polukoksa (TB 2704) – 126,34 miliona KM, ↑31%;
- električne energije (TB 2716) – 78,95 miliona KM, ↑38%;
- toplo valjane žice (TB 7213) – 41,96 miliona KM, ↑54,5%.

Značajan doprinos na rast izvoza u CEFTA-u ima i izvoz u Crnu Goru:

- šipkih od željeza ili nelegiranog čelika (TB 7214) -19,04 miliona KM, ↑112%;
- mlaćenice, kiselog mlijeka i pavlake, jogurta, kefira (TB 0403) – 6,44 miliona KM, dok je u istom periodu 2017. godine izvoz bio 1,12 miliona KM.

U periodu I-VI 2018. godine zabilježen je izvoz ruda i koncentrata cinka u Crnu Goru u vrijednosti 16,14 miliona KM, dok u istom periodu prošle godine nije bio zabilježen izvoz ovog proizvoda u Crnu Goru.

Tabela 19. - Struktura BiH uvoza iz zemalja **CEFTA-e** po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	Učešće I-VI 2018	Index
1	2710	Naftna ulja i ulja, osim sirovih	47,25	45,75	40,65	50,53	68,93	6,16%	136,41
2	1512	Ulje od sjemena suncokreta, šafranike ili pamuka	11,18	25,76	43,35	54,40	40,29	3,60%	74,07
3	1005	Kukuruz	39,98	33,57	53,53	36,15	39,65	3,55%	109,68
4	1905	Hljeb, peciva, kolači, keksi i ostali pekarski proizvodi	31,10	29,65	31,21	32,84	34,26	3,06%	104,32
5	1206	Suncokretovo sjeme, nezavisno je li lomljeno ili ne	7,97	11,28	17,13	29,78	27,66	2,47%	92,86
Ukupno (1-5)			137,47	146,00	185,86	203,70	210,79	18,85%	103,48
Ostalo			690,65	775,08	791,98	866,79	907,34	81,15%	104,68
Ukupan uvoz iz zemalja CEFTA-e			828,12	921,07	977,84	1.070,49	1.118,13	100,00%	104,45

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-VI 2018. godine najveće učešće u ukupnom uvozu iz CEFTA-e imaju: naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) od 6%; suncokretovo ulje (TB 1512) od 3,60%; kukuruz (TB 1005) od 3,55%; hljeb i ostali pekarski proizvodi (TB 1905) od 3%, te suncokretovo sjeme (TB 1206) od 3%.

U periodu I-VI 2018. godine najveći doprinos na rast bh uvoza iz CEFTA-e ima uvoz iz Srbije:

- naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 68,93 miliona KM, ↑36%;
- toplo valjanih pljosnatih proizvoda od željeza ili nelegiranog čelika širine 600 mm ili veće (TB 7208) – 18,53 miliona KM, ↑51% ;
- motornih vozila za prijevoz robe (TB 8704) – 8,83 miliona KM, ↑161%;
- bakrenih ploča, limova i traka, debljine veće od 0,15 mm (TB 7409) – 16,49 miliona KM, ↑38% ;

U periodu I-VI 2018. godine zabilježen je uvoz iz Srbije poluproizvoda od željeza ili nelegiranog čelika u vrijednosti od 20,30 miliona KM, dok u istom periodu prošle godine nije bio zabilježen uvoz ovog proizvoda iz Srbije.

6.3 Robna razmjena sa Srbijom

Tabela 20. - Robna razmjena BiH sa Srbijom po vrstama proizvoda

Mil.KM

God.	Vrsta proizvoda	IZVOZ	INDEX izvoz	UVOZ	INDEX uvoz	OBIM	DEFICIT/SUFICIT	INDEX deficit	POKRIVENOST (%)
I-VI 2014	Ind.	300,42	-	421,51	-	721,92	-121,09	-	71,27
	Polj.	53,47	-	315,79	-	369,25	-262,32	-	16,93
	Ukupno	353,88	-	737,30	-	1.091,18	-383,42	-	48,00
I-VI 2015	Ind.	349,57	116,36	443,78	105,28	793,34	-94,21	77,80	78,77
	Polj.	48,73	91,13	360,46	114,14	409,18	-311,73	118,83	13,52
	Ukupno	398,29	112,55	804,23	109,08	1.202,53	-405,94	105,88	49,52
I-VI 2016	Ind.	293,73	84,03	480,22	108,21	773,96	-186,49	197,95	61,17
	Polj.	51,41	105,50	393,11	109,06	444,52	-341,71	109,62	13,08
	Ukupno	345,14	86,65	873,33	108,59	1.218,47	-528,20	130,12	39,52
I-VI 2017	Ind.	435,11	148,13	518,94	108,06	954,05	-83,83	44,95	83,85
	Polj.	61,33	119,31	419,90	106,81	481,24	-358,57	104,93	14,61
	Ukupno	496,44	143,84	938,84	107,50	1.435,29	-442,40	83,76	52,88
I-VI 2018	Ind.	511,95	117,66	585,15	112,76	1.097,10	-73,20	87,32	87,49
	Polj.	55,53	90,54	410,95	97,87	466,48	-355,42	99,12	13,51
	Ukupno	567,48	114,31	996,10	106,10	1.563,58	-428,62	96,89	56,97

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

*Poljoprivredni i industrijski proizvodi su razvrstani po WTO

Bosna i Hercegovina je u periodu I-VI 2018. godine u Srbiju izvezla robe u vrijednosti od 567,48 miliona KM, što je za 14% više u odnosu na isti period 2017. godine. Uvoz iz Srbije iznosi je 996,10 miliona KM i veći je za 6% u odnosu na vrijednost uvoza u periodu I-VI 2017. godine. Vanjskotrgovinski deficit u robnoj razmjeni sa Srbijom iznosi 428,62 miliona KM i manji je za 3% u odnosu na deficit u istom periodu 2017. godine. Pokrivenost uvoza izvozom sa Srbijom iznosila je 57%.

Izvoz u Srbiju u periodu I-VI 2018. godine učestvuje sa 9,73% u ukupnom bh izvozu, dok uvoz iz Srbije učestvuje sa 10,67% u ukupnom bh uvozu.

U periodu I-VI 2018. godine, u odnosu na isti period 2017. godine, došlo je do rasta izvoza industrijskih proizvoda od 17,7%, te pada izvoza poljoprivrednih proizvoda od 9,5%.

Zabilježen je rast uvoza industrijskih proizvoda od 13%, te pad uvoza poljoprivrednih proizvoda od 2%.

U istom periodu zabilježen je pad vanjskotrgovinskog deficita od 13% kod industrijskih proizvoda, i kod poljoprivrednih proizvoda od 1%.

Izvoz u Srbiju u periodu I-VI 2018. godine

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Srbiju su:

- maline, kupine, dudovi (murve), loganske bobice, crne, bijele i crvene ribizle i ogrozdi (0811 20) – 7,86 miliona KM;
- uljane pogače i ostali čvrsti ostaci dobijeni pri ekstrakciji ulja od soje, nemljeveni, mljeveni ili peletizovani (2304 00) – 5,34 miliona KM;
- mlijeko i pavlaka, sa sadržajem masti većim od 1%, ali ne većim od 6% po masi (0401 20) – 3,95 miliona KM;
- ostali pripremljeni ili konzervirani proizvodi od kokoši vrste Gallus domesticus (1602 32) – 3,74 miliona KM
- ostali prehrambeni proizvodi koji sadrže kakao (1806 90) – 3,16 miliona KM.

Industrijski proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Srbiju su:

- koks i polukoks od kamenog uglja, mrkog uglja ili treseta (2704 00) – 126,34 miliona KM izvoz ovih proizvoda ima **najveći** doprinos na rast izvoza u Srbiju;
- električna energija (2716 00) - 78,95 miliona KM;
- toplo valjana žica od željeza ili nelegiranog čelika kružnog poprečnog presjeka promjera manjeg od 14 mm (7213 91) – 32,73 miliona KM;
- šipke od željeza ili nelegiranog čelika sa udubljenjima, rebrima (7214 20) – 19,88 miliona KM;

- jela i smreka (4407 12) – 17,70 miliona KM.

Izvoz električne energije, toplo valjane žice, te šipki od željeza ili nelegiranog čelika ima značajan doprinos na rast ukupnog izvoza u Srbiju.

Uvoz iz Srbije u periodu I-VI 2018. godine

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **uvezili** iz Srbije su:

- kukuruz, osim sjemenskog (1005 90) – 32,41 milion KM; uvoz kukuruza značajno doprinosi rastu uvoza iz Srbije;
- sirovo ulje od suncokreta (1512 11) – 27,67 miliona KM;
- suncokretovo sjeme (1206 00) – 27,66 miliona KM;
- ostali preparati koji se koriste za prehranu životinja (2309 90) – 23,45 miliona KM;
- pšenica i suražica, ostala (1001 99) – 22,51 milion KM;
- ostale krave (0102 29) – 19,77 miliona KM.

Industrijski proizvodi koji su se najviše **uvezili** iz Srbije su:

- naftna ulja, osim sirovih, ostala (2710 19) – 53,85 miliona KM; uvoz ovog proizvoda **najviše** doprinosi rastu uvoza iz Srbije.
- poluproizvodi od željeza ili nelegiranog čelika, sa masenim udjelom ugljenika od 0,25%, pravougaonog (uključujući kvadratnog) poprečnog presjeka širine manje od dvostrukе debljine (7207 11) – 20,30 miliona KM;
- električna energija (2716 00) – 16,78 miliona KM;
- laka ulja i preparati (2710 12) - 15,06 miliona KM.

7. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA EFTA-e

7.1 Robna razmjena po zemljama – potpisnicama EFTA-e

Tabela 21. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa EFTA-om

Mil.KM

OPIS	I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	Prosjek	Index
IZVOZ	91,74	74,01	77,63	84,27	112,35	88,00	133,32
UVOZ	49,49	52,36	52,27	58,34	69,92	56,48	119,84
OBIM	141,23	126,36	129,90	142,61	182,27	144,48	127,81
DEFICIT/SUFICIT	42,25	21,65	25,35	25,92	42,43	31,52	163,66
POKRIVENOST (%)	185,38	141,35	148,50	144,43	160,68	-	-

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-VI 2018. godine Bosna i Hercegovina je izvezla robu u EFTA-u u vrijednosti od 112,35 miliona KM, dok je vrijednost uvoza bila 69,92 miliona KM, što je dovelo do suficita od 42,43 miliona KM.

Bosna i Hercegovina jedino u robnoj razmjeni sa EFTA-om ostvaruje suficit, te je zabilježen značajan rast suficita od 63% u odnosu na isti period prethodne godine.

Tabela 22. - Robna razmjena po zemljama potpisnicama EFTA-e

Mil.KM

POTPISNICA	I-VI 2017		I-VI 2018		INDEX
	IZVOZ	Učešće	IZVOZ	Učešće	
Island	0,04	0,04	0,00	0,00%	8,90
Lihtenštajn	0,57	0,67	0,26	0,23%	45,78
Norveška	9,07	10,76	13,91	12,38%	153,35
Švicarska	74,60	88,52	98,18	87,39%	131,62
Ukupno EFTA	84,27	100,00	112,35	100,00%	133,32
POTPISNICA	UVOD	Učešće	UVOD	Učešće	INDEX
Island	0,34	0,58	0,40	0,57%	118,27
Lihtenštajn	0,05	0,08	0,09	0,13%	189,81
Norveška	6,51	11,15	9,43	13,49%	144,98
Švicarska	51,46	88,19	60,00	85,81%	116,61
Ukupno EFTA	58,34	100,00	69,92	100,00%	119,84
POTPISNICA	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	INDEX
Island	-0,30	-1,16	-0,39	-0,93%	131,53
Lihtenštajn	0,52	2,01	0,17	0,41%	32,93
Norveška	2,56	9,88	4,47	10,54%	174,62
Švicarska	23,14	89,26	38,18	89,98%	164,97
Ukupno EFTA	25,92	100,00	42,43	100,00%	163,66

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Švicarska je najznačajniji vanjskotrgovinski partner BiH, ukoliko posmatramo zemlje članice EFTA-e, i njeno učešće u izvozu je 87,4%, a u uvozu 85,8%.

U posmatranoj godini zabilježen je rast izvoza u Norvešku (53%), te u Švicarsku (32%), dok je u Lihtenštajn zabilježen pad izvoza (54%).

U periodu I-VI 2018. godine u odnosu na isti period 2017. godine zabilježen je rast uvoza iz svih zemalja članica EFTA-e.

7.2 Robna razmjena sa zemljama EFTA-e po tarifnim brojevima (TB)

Tabela 23. - Struktura BiH izvoza u zemlje EFTA-e po TB Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	Učešće I-VI 2018	Index
1	2716	Električna energija	37,22	19,98	7,03	14,36	32,53	28,95%	226,45
2	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi	5,05	7,34	7,30	9,10	10,95	9,74%	120,25
3	7308	Željezne ili čelične konstrukcije i dijelovi konstrukcija	3,90	4,50	5,07	6,15	7,96	7,09%	129,46
4	9401	Sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402)	3,09	1,79	3,56	4,70	5,14	4,57%	109,37
5	7610	Konstrukcije (osim montažnih zgrada iz tarifnog broja 9406) i dijelovi konstrukcija	2,92	4,11	3,92	4,87	4,45	3,96%	91,33
Ukupno (1-5)			52,18	37,71	26,88	39,18	61,02	54,31%	155,73
Ostalo			39,56	36,30	50,75	45,09	51,33	45,69%	113,85
Ukupan izvoz u zemlje EFTA-e			91,74	74,01	77,63	84,27	112,35	100,00%	133,32

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-VI 2018. godine najveće učešće u ukupnom izvozu na tržište EFTA-e imaju sljedeći proizvodi: električna energija (TB 2716) od 29%; ostali namještaj i njegovi dijelovi (TB 9403) od 9,7%; željezne ili čelične konstrukcije (osim montažnih zgrada iz tarifnog broja 9406) i dijelovi konstrukcija (TB 7308) od 7,09%; sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402) i njihovi dijelovi (TB 9401) od 4,6%; te konstrukcije (osim montažnih zgrada iz tarifnog broja 9406) i dijelovi konstrukcija (TB 7610) od 3,96%.

Posmatrajući period od pet godina zabilježen je rast izvoza ostalog namještaja, te željeznih ili čeličnih konstrukcija.

U periodu I-VI 2018. godine , najveći doprinos na rast bh izvoza u EFTA-u ima izvoz u Švicarsku:

- električne energije (TB 2716) – 32,53 miliona KM, ↑126%;
- ostalog namještaja (TB 9403) – 10,09 miliona KM, ↑24%;
- željezne ili čelične konstrukcije (TB 7308) – 6,43 miliona KM, ↑34%.

Tabela 24. - Struktura BiH uvoza iz zemalja EFTA-e po TB Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	Učešće I-VI 2018	Index
1	3004	Lijekovi (osim proizvoda iz tarifnih brojeva 3002, 3005 i 3006)	6,02	6,64	7,76	9,12	8,09	11,57%	88,76
2	3002	Ljudska krv; životinjska krv pripremljena za terapijsku, profilaktičnu dijagnostičku upotrebu; antiserumi ili	6,88	7,66	6,96	8,97	7,68	10,98%	85,60
3	7901	Cink u sirovim oblicima	0,00	1,87	1,77	2,83	5,73	8,20%	202,61
4	3808	Insekticidi, rodenticidi, fungicidi, herbicidi, sredstva protiv klijanja	3,19	3,53	3,97	3,23	2,28	3,27%	70,68
5	5209	Pamučne tkanine, masenog udjela pamuka 85% ili većeg, mase veće od 200 g/m ²	1,98	2,30	2,04	2,45	1,95	2,79%	79,79
Ukupno (1-5)			18,06	22,00	22,51	26,60	25,74	36,81%	96,78
Ostalo			31,43	30,35	29,77	31,75	44,18	63,19%	139,17
Ukupan uvoz iz zemalja EFTA-e			49,49	52,36	52,27	58,34	69,92	100,00%	119,84

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-VI 2018. godine najveće učešće u ukupnom uvozu iz zemalja EFTA-e imaju sljedeći proizvodi: lijekovi, osim proizvoda iz TB 3002, 3005 i 3006 (TB 3004) od 11,6%; ljudska krv, životinjska krv (TB 3002) od 11%; te cink u sirovim oblicima (TB 7901) od 8,20%.

Posmatrajući period od pet godina zabilježen je rast uvoza cinka u sirovim oblicima.

U periodu I-VI 2018. godine , najveći doprinos na rast bh uvoza iz EFTA-e ima uvoz iz:

- Norveške - cinka u sirovim oblicima (TB 7901) – 5,73 miliona KM, ↑102%;
- Švicarske – alatnih mašina (uključujući prese) za obradu metala (TB 8462) – 1,44 miliona KM, gdje je zabilježen ogroman rast u odnosu na isti period prošle godine kad je uvoz iznosio 24,77 hiljada KM;

- Švicarske - konvertori, lonci za lijevanje, kalupi za ingote i mašine za lijevanje (TB 8454) – 1,03 miliona KM, i zabilježen je značajan rast jer je u istom periodu 2017. godine uvoz bio 34,96 hiljada KM.
- Švicarske - mašina za automatsku obradu podataka i njihove jedinice (TB 8471) – 983,15 hiljada KM i zabilježen je enorman rast u odnosu na isti period prošle godine gdje je vrijednost uvoza bila 42,41 hiljadu KM.

U posmatranom periodu iz Švicarske je zabilježen uvoz mašina za pletenje, prepletanje, pletenje prošivanjem u vrijednosti od 1,75 miliona KM i ostalih soli neorganskih kiselina ili peroksikiselina u vrijednosti od 1,09 miliona KM, dok u istom periodu prošle godine nije bio zabilježen uvoz ovih proizvoda.

8. ROBNA RAZMJENA BIH SA TURSKOM

Tabela 25. - Robna razmjena BiH sa **Turskom** po vrstama proizvoda

Mil.KM

God.	Vrsta proizvoda	IZVOZ	INDEX izvoz	UVOD	INDEX uvoz	OBIM	DEFICIT/SUFICIT	INDEX deficit	POKRIVENOST (%)
I-VI 2014	Ind.	68,49	-	233,99	-	302,48	-165,50	-	29,27
	Polj.	40,73	-	32,48	-	73,21	8,25	-	125,40
	Ukupno	109,22	-	266,47	-	375,69	-157,25	-	40,99
I-VI 2015	Ind.	73,25	107	276,57	118	349,82	-203,33	123	26,48
	Polj.	101,30	249	31,22	96	132,52	70,08	850	324,44
	Ukupno	174,55	160	307,80	116	482,35	-133,25	85	56,71
I-VI 2016	Ind.	49,70	68	301,58	109	326,28	-226,87	112	17,97
	Polj.	108,07	107	32,28	103	140,34	75,79	108	334,81
	Ukupno	157,77	90	333,86	108	491,63	-176,09	132	47,26
I-VI 2017	Ind.	60,08	121	323,16	117	383,24	-263,08	116	18,59
	Polj.	127,84	118	34,10	106	161,94	93,74	124	374,93
	Ukupno	187,92	119	357,26	107	545,17	-169,34	96	52,60
I-VI 2018	Ind.	90,87	151	380,01	118	470,88	-289,14	110	23,91
	Polj.	100,45	79	45,38	133	145,83	55,07	59	221,34
	Ukupno	191,32	102	425,39	119	616,71	-234,07	138	44,97

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

*Poljoprivredni i industrijski proizvodi su razvrstani po WTO

Bosna i Hercegovina je u periodu I-VI 2018. godine u Tursku izvezla robe u vrijednosti od 191,32 miliona KM, što je za 2% više u odnosu na isti period prethodne godine. Uvoz iz Turske u posmatranom periodu iznosio je 425,39 miliona KM i veći je za 19% u odnosu na vrijednost uvoza u istom periodu 2017. godine.

Vanjskotrgovinski deficit u robnoj razmjeni sa Turskom iznosio je 234,07 miliona KM i veći je za 38% u odnosu na deficit u istom periodu prethodne godine. Pokrivenost uvoza izvozom sa Turskom u periodu I-VI 2018. godine iznosila je 45%.

Izvoz u Tursku u periodu I-VI 2018. godine učestvuje sa 3,28% u ukupnom bh izvozu, dok uvoz iz Turske učestvuje sa 4,56% u ukupnom bh uvozu.

U periodu I-VI 2018. godine u odnosu na prethodnu godinu, došlo je do značajnog rasta izvoza industrijskih proizvoda (51%), rasta uvoza industrijskih proizvoda (18%), te rasta deficitata u razmjeni industrijskim proizvodima (10%).

U posmatranom periodu došlo je do pada izvoza poljoprivrednih proizvoda u Tursku od 21%, zatim rasta uvoza poljoprivrednih proizvoda iz Turske od 33%, te pada suficita u razmjeni poljoprivrednim proizvodima sa Turskom od 41%.

Izvoz u Tursku u periodu I-VI 2018. godine

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Tursku su:

- goveđe meso, svježe ili rashlađeno-bez kostiju (0201 30) – 29,96 miliona KM;
- ulje od sjemena suncokreta, šafranike ili pamuka i njihove frakcije- sirovo ulje (1512 11) – 27,51 milion KM;
- ulje od sjemena suncokreta, šafranike ili pamuka i njihove frakcije - ostalo (1512 19) - 26,28 miliona KM;
- brašno od pšenice ili suražice (1101 00) – 5,20 miliona KM.

U periodu I-VI 2018. godine u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je pad izvoza u Tursku ostalog suncokretvog ulja (32%), sirovog ulja od suncokreta (21%), te brašna od pšenice ili suražice (83%).

U periodu I-VI 2017. godine kukuruz, osim sjemenskog (1005 90) je imao značajno učešće u ukupnom izvozu u Tursku, dok u ovoj godini nije bio zabilježen izvoz ovog proizvoda u Tursku.

Industrijski proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Tursku su:

- otpaci i lomljevina od željeza ili čelika, otpadni ingoti od željeza ili čelika za pretaljivanje-ostali (7204 49) u vrijednosti od 20,50 miliona KM;
- sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402) i njihovi dijelovi-dijelovi (9401 90) – 18,44 miliona KM;
- bombe, granate, torpeda, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi-ostala municija i njeni dijelovi (9306 30) – 17,89 miliona KM; izvoz ovih proizvoda **najviše** doprinosi rastu izvoza u Tursku;

- kraft–papir i karton nepremazani, u rolnama ili listovima, osim onih iz tarifnih brojeva 4802 i 4803-nebijeljeni (4804 21) u vrijednosti od 6,15 miliona KM.

Izvoz otpadaka i lomljevina od željeza ili čelika, nebijljenog kraft papira i kartona, te dijelova sjedala ima značajan doprinos na rast izvoza u Tursku.

Uvoz iz Turske u periodu I-VI 2018. godine

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **uvozili** iz Turske su:

- limuni i limete (0805 50) – 5,13 miliona KM;
- paradajz, svjež ili rashlađen (0702 00) – 5,01 milion KM;
- paprike iz roda Capsicum ili iz roda Pimenta (0709 60) – 3,44 miliona KM;
- proizvodi od šećera (uključujući bijelu čokoladu), bez kakaa- ostali (1704 90) – 2,82 miliona KM.

Industrijski proizvodi koji su se najviše **uvozili** iz Turske su:

- T-majice, majice bez rukava i ostale potkošulje, pletene ili heklane-od pamuka (6109 10) – 11,34 miliona KM; uvoz ovih proizvoda ima značajan doprinos na rast uvoza iz Turske.
- pljosnati valjani proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika, obojeni, lakirani ili prevučeni plastičnom masom (7210 70) – 7,84 miliona KM; uvoz ovih proizvoda ima **najveći** doprinos na rast uvoza iz Turske;
- lijekovi (osim proizvoda iz tarifnih brojeva 3002, 3005 i 3006)-ostalo (3004 90) – 7,80 miliona KM;
- tepisi i ostali tekstilni podni pokrivači, od vještačkih ili sintetičkih tekstilnih materijala (5702 42) – 7,58 miliona KM;
- monitori i projektori, koji ne sadrže televizijski prijemnik, televizijski prijemnici-ostali, u boji (8528 72) – 7,28 miliona KM; uvoz ovih proizvoda ima značajan doprinos na rast uvoza iz Turske.

9. ROBNA RAZMJENA BIH U SEKTORU POLJOPRIVREDE

Početkom 2018. godine na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Vijeće ministara BiH je usvojilo Strateški plan ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018-2021), a potom i oba doma Parlamentarne skupštine BiH što je jedna od najznačajnijih aktivnosti koja je realizovana u poljoprivrednom sektoru . Usvajanjem ovog dokumenta stvaraju se uslovi za korištenje pretpristupnih sredstava Evropske unije namijenjenih poljoprivredi i razvoju ruralnih područja u BiH kojima će se unaprijediti održivi razvoj ruralnih područja i podići nivo prihoda ruralnog stanovništva, prije svega onih domaćinstava koji se

bave poljoprivredom i primarnom proizvodnjom hrane. Takođe, ovim cjelodržavnim dokumentom se uređuje okvir politika za jačanje kapaciteta nadležnih institucija svih nivoa vlasti za progresivno preuzimanje i implementaciju EU propisa u cilju usklađivanja istih sa standardima EU u ovoj oblasti.

U cilju uključivanja oblast poljoprivrede i ruralnog razvoja u program pomoći EU IPA II, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH je koordiniralo aktivnosti vezano za izradu dokumenata koji su neophodna osnova za obezbjeđivanje EU donatorskih sredstava. U saradnji sa Direkcijom za evropske integracije je organizovano niz sastanaka i pripremljeni su Sektorski planski dokument za sektor poljoprivrede i ruralnog razvoja za period 2018.-2020. godina (SPD) i nacrt Akcionog dokumenta IPA 2018 za oblast poljoprivrede i ruralnog razvoja (AD). SPD je radni dokument koji analizira, procjenjuje i opisuje sektor te predstavlja sveobuhvatni trogodišnji plan i daje osnovu za pripremu AD, dok je AD jednogodišnji dokument koji sadrži detalje o konkretnoj akciji, koja će se preduzeti u cilju ostvarivanja planiranih sektorskih prioriteta. Vijeće ministara BiH je na 140. sjednici, održanoj 26.04.2018. godine, usvojilo Akcioni dokument kroz Informaciju o Državnom programu IPA 2018, nakon čega je predmetni dokument dostavljen Evropskoj komisiji na mišljenje. Očekuje se da nakon formalnog odobrenja AD od strane EK, BiH bude raspoloživo do 30 miliona eura EU IPA II sredstava za oblast poljoprivrede i ruralnog razvoja u BiH.

Poljoprivredno-prehrabreni sektor u BiH se u izvještajnom periodu susreo sa ponovnim problemima u trgovini poljoprivrednim proizvodima, ovaj put i rješavanje spornih trgovinskih pitanja koja se odnose na izvoz jabuka u Rusku federaciju i vina u Evropsu uniju. Naime, Federalna služba za veterinarsku i fitosanitarnu kontrolu „Rosseljhoznadzor“ je uvela zabranu na uvoz jabuke iz BiH u Rusku Federaciju zbog postojanja sumnje u reeksport. S tim u vezi, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine je urgentno preduzelo sve neophodne aktivnosti u cilju ponovnog uspostavljanja neometanog izvoza jabuke iz Bosne i Hercegovine. Pooštene su procedure za dobijanje fitosanitarnog certifikata i certifikata o bosanskohercegovačkom porijeklu voća i povrća koje se izvozi u Rusku Federaciju. Primjenom novih uslova za izdavanje potrebnih certifikata početkom marta, stečeni su preduslovi za organizovanje bilateralnih pregovora bosanskohercegovačke i ruske strane za stavljanje van snage odluke o zabrani izvoza jabuka u Rusku Federaciju. Očekuje se u predstojećem periodu očitanje ruske strane po pitanju nastavka izvoza jabuka u Rusku Federaciju iz Bosne i Hercegovine.

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa je pokrenulo inicijativu za otklanjanje poteškoća s kojima se suočavaju bh. proizvođači prilikom izvoza vina s oznakom geografskog porijekla i oznakom kvaliteta vina "vrhunsko" i "kvalitetno u Republiku Hrvatsku, kao članicu EU. Direkcija za evropske integracije je inicijativu Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa za izmjenu i dopunu dijela B, Dodatka II Protokola 7 Sporazuma o stabilizaciji i

pridruživanju dostavila Odboru za stabilizaciju i pridruživanje na razmatranje, koji je na 3. redovnom sastanku održanom u martu u Briselu prihvatio predloženi inicijativu. U tekstu publikacije koju objavljuje Evropska komisija može se vidjeti da je Republika Hrvatska podnijela Zahtjev za zaštitu pojedinih tradicionalnih izraza. Tradicionalni izrazi za koje je predat zahtjev za zaštitu od strane Republike Hrvatske, tradicionalno se koriste u Bosni i Hercegovini. Sektor za poljoprivredu, prehranu, šumarstvo i ruralni razvoj je zajedno sa svim ključnim akterima u vinskom sektoru, izradio Prigovore na zahtjeve Hrvatske, i službenim putem na način kako je propisano ulaganje prigovora uputilo iste Evropskoj komisiji. Razlog ulaganja prigovora je u svrhu zaštite prava korištenja bosanskohercegovačkih proizvođača vina, svih izraza za koje je Republika Hrvatska zvanično predala Zahtjev za zaštitu tradicionalnih izraza i koji su obavljeni u prethodno navedenoj publikaciji

Ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH potpisao je Poseban sporazum za jačanje konkurentnosti i povećanje izvoznog potencijala BiH sa Švedskom agencijom za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA). Ovim sporazumom se Bosni i Hercegovini, za 2018. godinu, stavlja na raspolaganje 1.850.000 KM, koje će se utrošiti na zaštitu zdravlja životinja i povećanje izvoznog potencijala životinjskih proizvoda u zemlji. Navedena bespovratna sredstva implementiraće Kancelarija za veterinarstvo BiH u tekućoj godini, prije svega na kompletну nabavku vakcina i vakcinaciju malih prezivara (ovaca i koza) protiv bolesti bruceloze.

Tabela 26. - Uporedni pregled BiH razmjene poljoprivrednim proizvodima po regionima

Mil.KM

Region	I-VI 2017				I-VI 2018				INDEX	
	IZVOZ	Učešće	UVOZ	Učešće	IZVOZ	Učešće	UVOZ	Učešće	IZVOZ	UVOZ
EU	167,94	33,94%	765,68	50,80%	173,03	39,79%	786,99	52,88%	103	103
CEFTA	146,58	29,62%	468,62	31,09%	130,70	30,06%	461,55	31,01%	89	98
EFTA	8,01	1,62%	1,34	0,09%	6,41	1,47%	2,15	0,14%	80	160
Uost*	127,84	25,83%	34,10	2,26%	100,45	23,10%	45,38	3,05%	79	133
Ostatak svijeta	44,51	8,99%	237,54	15,76%	24,29	5,59%	192,09	12,91%	55	81
UKUPNO	494,88	100,00%	1.507,27	100,00%	434,88	100,00%	1.488,17	100,00%	88	99

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Zemlje ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

** Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po WTO

U periodu I-VI 2018. godine izvoz poljoprivrednih proizvoda iznosio je 434,88 miliona KM, dok je uvoz poljoprivrednih proizvoda bio 1,49 milijardi KM, te je zabilježen deficit u razmjeni poljoprivrednim proizvodima od 1,05 milijardi KM.

U posmatranom periodu u odnosu na isti period prethodne godine, izvoz poljoprivrednih proizvoda je smanjen za 12%, uvoz je smanjen za 1%, te je zabilježen rasta deficita od 4%.

Pokrivenost uvoza izvozom BiH u razmjeni poljoprivrednim proizvodima iznosila je 29%.

Posmatrano po regijama, u periodu I-VI 2018. godine u odnosu na isti period 2017. godine, rast izvoza poljoprivrednih proizvoda zabilježen je samo u EU (3%), dok je u ostalim regionima zabilježen pad izvoza poljoprivrednih proizvoda.

Bosna i Hercegovina sa Turskom bilježi suficit u razmjeni poljoprivrednih proizvoda, međutim u periodu I-VI 2018. godine u odnosu na isti period 2017. godine zabilježen je pad suficita od 41%, jer je u istom periodu zabilježen pad izvoza (21%), te rast uvoza (33%).

Pored Turske, Bosna i Hercegovina bilježi pad suficita sa EFTA-om od 36%, i u istom periodu zabilježen je pad izvoza (20%) i rast uvoza (60%).

Od poljoprivrednih proizvoda najveći doprinos na rast uvoza iz EFTA-e imali su: ekstrakti, esencije i koncentrati kahve, čaja, mate-čaja i preparati na osnovi tih proizvoda.

STATISTIČKI DODATAK

Prilog 1

Izvoz BiH po zemljama EU

Mil.KM

R. br.	ZEMLJA	I-VI 2017		I-VI 2018		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	NJEMAČKA	772,69	20,48%	870,20	20,33%	112,62
2	HRVATSKA	601,81	15,95%	699,60	16,34%	116,25
3	ITALIJA	601,12	15,94%	669,24	15,64%	111,33
4	SLOVENIJA	460,16	12,20%	511,57	11,95%	111,17
5	AUSTRIJA	437,96	11,61%	485,76	11,35%	110,91
6	NIZOZEMSKA	131,16	3,48%	142,88	3,34%	108,94
7	MAĐARSKA	118,95	3,15%	142,19	3,32%	119,54
8	RUMUNIJA	74,00	1,96%	102,58	2,40%	138,61
9	FRANCUSKA	91,73	2,43%	101,29	2,37%	110,43
10	ČEŠKA	76,16	2,02%	100,94	2,36%	132,54
11	SLOVAČKA	75,52	2,00%	86,12	2,01%	114,03
12	POLJSKA	56,26	1,49%	84,30	1,97%	149,85
13	ŠPANIJA	77,26	2,05%	57,08	1,33%	73,88
14	UK	26,10	0,69%	53,43	1,25%	204,73
15	ŠVEDSKA	48,06	1,27%	50,18	1,17%	104,41
16	LUKSEMBURG	30,40	0,81%	32,69	0,76%	107,54
17	BELGIJA	27,66	0,73%	27,47	0,64%	99,31
18	BUGARSKA	39,60	1,05%	22,39	0,52%	56,54
19	LITVANIJA	6,40	0,17%	12,44	0,29%	194,24
20	DANSKA	7,96	0,21%	11,56	0,27%	145,33
21	GRČKA	5,09	0,13%	7,81	0,18%	153,44
22	MALTA	0,11	0,00%	2,26	0,05%	2019,46
23	LATVIJA	1,07	0,03%	1,93	0,04%	179,81
24	CIPAR	0,26	0,01%	1,56	0,04%	609,63
25	PORTUGAL	1,61	0,04%	1,02	0,02%	63,58
26	FINSKA	1,68	0,04%	0,99	0,02%	58,75
27	ESTONIJA	1,22	0,03%	0,63	0,01%	51,85
28	IRSKA	0,10	0,00%	0,22	0,01%	220,63
Ukupno EU		3.772,07	100,00%	4.280,32	100,00%	113,47

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Prilog 2

Uvoz BiH po zemljama EU

Mil.KM

R. br.	ZEMLJA	I-VI 2017		I-VI 2018		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	NJEMAČKA	1.005,00	19,17%	1.122,86	20,01%	111,73
2	ITALIJA	994,42	18,97%	1.080,84	19,26%	108,69
3	HRVATSKA	829,47	15,82%	865,56	15,43%	104,35
4	SLOVENIJA	440,60	8,40%	453,15	8,08%	102,85
5	AUSTRIJA	301,66	5,75%	335,11	5,97%	111,09
6	POLJSKA	261,78	4,99%	248,22	4,42%	94,82
7	MAĐARSKA	221,37	4,22%	222,96	3,97%	100,72
8	FRANCUSKA	180,79	3,45%	201,47	3,59%	111,44
9	ČEŠKA	166,47	3,17%	166,11	2,96%	99,78
10	NIZOZEMSKA	127,28	2,43%	134,08	2,39%	105,34
11	GRČKA	100,45	1,92%	111,36	1,98%	110,86
12	ŠPANIJA	92,31	1,76%	106,23	1,89%	115,09
13	RUMUNIJA	92,91	1,77%	103,42	1,84%	111,31
14	UK	77,82	1,48%	79,71	1,42%	102,44
15	BELGIJA	69,02	1,32%	75,09	1,34%	108,80
16	SLOVAČKA	68,68	1,31%	73,99	1,32%	107,73
17	BUGARSKA	68,62	1,31%	60,61	1,08%	88,32
18	ŠVEDSKA	45,31	0,86%	51,47	0,92%	113,59
19	IRSKA	23,40	0,45%	28,53	0,51%	121,92
20	DANSKA	15,84	0,30%	22,82	0,41%	144,13
21	MALTA	14,89	0,28%	22,00	0,39%	147,68
22	PORTUGAL	17,95	0,34%	21,49	0,38%	119,69
23	FINSKA	12,63	0,24%	9,55	0,17%	75,60
24	LITVANIJA	4,25	0,08%	5,36	0,10%	126,13
25	LUKSEMBURG	3,78	0,07%	3,02	0,05%	79,96
26	LATVIJA	2,66	0,05%	2,66	0,05%	99,78
27	ESTONIJA	1,68	0,03%	1,53	0,03%	91,38
28	CIPAR	2,19	0,04%	1,45	0,03%	65,93
Ukupno EU		5.243,23	100,00%	5.610,66	100,00%	107,01

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Prilog 3

Trgovinski bilans BiH po zemljama EU

Mil.KM

R. br.	ZEMLJA	I-VI 2017		I-VI 2018		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	ITALIJA	-393,30	26,73%	-411,61	30,94%	104,65
2	NJEMAČKA	-232,31	15,79%	-252,67	18,99%	108,76
3	HRVATSKA	-227,66	15,48%	-165,96	12,47%	72,90
4	POLJSKA	-205,52	13,97%	-163,92	12,32%	79,76
5	GRČKA	-95,36	6,48%	-103,55	7,78%	108,59
6	FRANCUSKA	-89,07	6,05%	-100,18	7,53%	112,48
7	MAĐARSKA	-102,42	6,96%	-80,77	6,07%	78,87
8	ČEŠKA	-90,31	6,14%	-65,17	4,90%	72,16
9	ŠPANIJA	-15,04	1,02%	-49,16	3,69%	326,79
10	BELGIJA	-41,36	2,81%	-47,62	3,58%	115,14
11	BUGARSKA	-29,03	1,97%	-38,22	2,87%	131,67
12	IRSKA	-23,30	1,58%	-28,31	2,13%	121,50
13	UK	-51,72	3,52%	-26,28	1,98%	50,81
14	PORTUGAL	-16,35	1,11%	-20,47	1,54%	125,21
15	MALTA	-14,78	1,00%	-19,74	1,48%	133,51
16	DANSKA	-7,88	0,54%	-11,26	0,85%	142,92
17	FINSKA	-10,96	0,74%	-8,57	0,64%	78,18
18	ŠVEDSKA	2,75	-0,19%	-1,29	0,10%	-47,02
19	ESTONIJA	-0,46	0,03%	-0,90	0,07%	195,75
20	RUMUNIJA	-18,90	1,28%	-0,84	0,06%	4,44
21	LATVIJA	-1,59	0,11%	-0,73	0,06%	45,96
22	CIPAR	-1,94	0,13%	0,11	-0,01%	-5,91
23	LITVANIJA	2,15	-0,15%	7,08	-0,53%	328,59
24	NIZOZEMSKA	3,87	-0,26%	8,80	-0,66%	227,22
25	SLOVAČKA	6,84	-0,47%	12,13	-0,91%	177,23
26	LUKSEMBURG	26,61	-1,81%	29,66	-2,23%	111,45
27	SLOVENIJA	19,56	-1,33%	58,42	-4,39%	298,72
28	AUSTRIJA	136,30	-9,26%	150,65	-11,32%	110,53
Ukupno EU		-1.471,17	100,00%	-1.330,35	100,00%	90,43

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Polazeći od naprijed navedenog, predlaže se Vijeću Ministara Bosne i Hercegovine , da nakon razmatranja Analize vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine za period I-VI 2018. godine, donese sljedeći:

ZAKLJUČAK

1. Usvaja se Analiza vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine za period I-VI 2018. godine.